Total No. of Questions—4]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat	
No.	

[5104]-203

M.A. (Part-I) (Second Semester) EXAMINATION, 2017 ECONOMICS

(EC-203 : Indian Agricultural Problems and Policies)
(2008 PATTERN)

Time: Three Hours

Maximum Marks: 80

- **N.B.** :— (i) All questions are compulsory.
 - (ii) Figures to the right indicate full marks.
 - (iii) Answers should be precise and to the point.
- 1. Answer any *one* of the following questions in **500** words: [20]
 - (1) Explain the effects of W.T.O. on Indian Agriculture.
 - (2) State and explain the problems of Agricultural labour.
- 2. Answer any one of the following questions in 500 words: [20]
 - (1) Explain in detail the impact of mechanization on Agricultural labour.
 - (2) Explain the present policy of ceiling on land holding.
- 3. Answer the following questions in 250 words each (any two): [20]
 - (1) Explain the Agricultural problems in Maharashtra.
 - (2) State the causes of low efficiency of Agricultural labour in India.
 - (3) Discuss on 'Agricultural subsidies'.
 - (4) State the recent Import-Export policy of flowers and fruits. P.T.O.

Write short notes on (any four): [20] 4. (1) Unemployment problem (2)Agricultural problems in India (3)Problem of Agricultural exports (4) SEZ Policy **(5)** Efficiency of service sector in relation to Agriculture. Central and state policy about Agriculture. **(6)** (मराठी रूपांतर) वेळ : तीन तास एकूण गुण : 80 **सूचना :—** (i) **सर्व** प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितातः (ii)उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीतः (iii)संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी. (iv)खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा : 1. [20] जागतिक व्यापार संघटनेचे भारतीय शेतीवरील परिणाम स्पष्ट करा. (1) शेतमजुरांच्या समस्या सांगा व स्पष्ट कराः (2)खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा : 2. [20] यांत्रिकीकरणाचा शेतमजुरावरील प्रभाव सविस्तर स्पष्ट कराः (1) कमाल जमीन धारणाविषयक सद्यस्थितीतील धोरण विशद करा. (2)खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 250 शब्दांत लिहा (कोणत्याही दोन) : 3. [20] महाराष्ट्रातील शेतीविषयक समस्या स्पष्ट कराः (1) भारतातील शेतमजुरांच्या अल्पकार्यक्षमतेची कारणे विशद करा (2)'शेतीविषयक अनुदाने' यावर चर्चा कराः (3)फळे आणि फूलविषयक अलिकडील आयात-निर्यात धोरण सांगा. (4)

2

[5104]-203

[20]

- **4.** थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही **चार**) :
 - (1) बेकारीची समस्या
 - (2) भारतातील शेतीविषयक समस्या
 - (3) शेतीविषयक निर्यात धोरणाची समस्या
 - (4) विशेष आर्थीक क्षेत्र (SEZ) धोरण
 - (5) शेतीसंबंधी सेवा क्षेत्राची कार्यक्षमता
 - (6) केंद्र व राज्य यांचे शेतीविषयक धोरण.